

Recensie in *Interpretatie* 22,6 (2014), 44-45

Een nieuwtestamentisch Cahier

In de serie *Amsterdamse Cahiers* is dit voor het eerst een cahier dat geheel aan een nieuwtestamentisch onderwerp is gewijd. Het bevat dertien artikelen, meestal slechts elf pagina's groot. Dat dwingt de auteurs om snel ter zake te komen en in kort bestek naar een conclusie toe te werken. Het eerste stuk, van Adelbert Denaux, geeft een overzicht van de ontwikkelingen in het Lucas-Handelingen-onderzoek sinds 1999.

Ik noem hier de vier artikelen die ik met het meeste plezier gelezen heb: (1) een stuk van Albert Hogeterp over de archaïserende uitdrukking 'het geschiedde' bij Lucas, waarin hij aannemelijk maakt dat Lucas niet zomaar de Septuaginta gebruikt, maar soms in zijn woordkeus nog dichter naar het Hebreeuws toebuigt – en dus waarschijnlijk ook die taal kende; (2) een stuk van Arie Zwiép over de tekstverwijzingen in de buitenmarge van de opeenvolgende Griekse tekstitgaven van Nestle-Aland, aan de hand van een stukje uit Handelingen – waar hij als een soort detective opspoort wat de uitgever eigenlijk wil met zijn verwijzingen; (3) een stuk van Barend Drewes over de mate waarin het verhaal over Paulus in Filippi, in Handelingen 16, doelbewust toespeelt op de klassieke tragedie *De Bacchanten* van Euripides – wat nogal uitmaakt voor het gewicht en de betekenis die we aan bepaalde elementen in het verhaal toekennen; (4) en een stuk van Sijbolt Noorda onder de titel 'Jezus en Anastasia', waarin hij aan de hand van Handelingen 17 helder maakt dat vertalers onvermijdelijk verregaande beslissingen over de tekstitleg nemen, en dat elke vertaling het verdient om beoordeeld te worden in het licht van de doelstelling waarmee vertaald is – en ik mag hopen dat de bezonnen en ontspannen toon waarop hij dat doet, ook ruimte krijgt in het aanstaande BGT-debat.

Maar ook de bijdragen van Huub Welzen, Magda Misset, Riemer Roukema, Bart Koet, Jean Bastiaens, Joke Brinkhorst en Martinus de Boer zijn het lezen zonder meer waard. Rest me nog de naam te noemen van de redactiesecretaris van *Interpretatie*, Nico Riemersma, die zowel tekende voor de samenstelling van het gehele cahier als ook een artikel bijdroeg over verwijzingen naar Elia in de tekst van Lucas. De spannende slotsom van dat artikel is dat Lucas uit Maleachi put als hij Johannes de Doper met Elia verbindt, en uit het Koningenboek put als hij Jezus met Elia verbindt. Ja, die laatste zin zou je vijfmaal moeten lezen om hem te vatten. Ik adviseer om in plaats daarvan het cahier aan te schaffen en het artikel zelf te lezen. De andere twaalf artikelen krijgt u er gratis bij.

N.A. Riemersma (red.), *Lucas & Handelingen* (ACEBT 29), Bergambacht 2014: Uitgeverij 2VM. 173 pag., € 23,95. ISBN 978-94-90393-43-4

Piet van Veldhuizen